

רכזת מתנדבים מיצוי פוטנציאל מתנדבים מחלקת ילודים וולפסון

מציגה: כהן אוולין, B.A.
רכזת מתנדבות מחלקתית
מחלקת ילודים
מרכז רפואי וולפסון

מבוא

➤ מערכת הבריאות היא אבן שואבת לפעילות התנדבותית ענפה.

➤ במערכת הבריאות למעלה מ- 10,000 מתנדבים פעילים הרשומים ביחידות השונות בין אם באופן ישיר או באמצעות עמותות וארגונים.

➤ המגמה לשלב עובדים מתנדבים במערכות המספקות שירותי אנוש התרחבה מאוד בשני העשורים האחרונים מסיבות אידיאולוגיות ומקצועיות כאחד (Hogan,1981:Loeser,1974:Schwartz,1982)

מבוא - המשך

► במקרים רבים ניתן למצוא את המתנדבים בתפקידי שירות ישיר לאוכלוסייה לצד אנשי מקצוע.

תפקידם של המתנדבים הינו בעל אופי משלים או מוסיף
(Holme&Maizels,1978).

► אין ספק כי מתנדבים הם משאב, אותו יש לנהל באופן מושכל ולהפיק ממנו את הערך המוסף הרב הטמון בפעילותו.

מהי התנדבות

➤ "הבחירה לנקוט פעולה שמעבר להתחייבויות הבסיסיות של האדם, בעקבות הכרה בצורך, תוך גישה של אחריות חברתית ובלי עניין ברווח כספי" (Noyes&Ellis,1990).

➤ "הפרט נותן מרצונו החופשי לגוף אחר מזמנו וממרצו על ידי עבודה ללא תמורה כלכלית כלשהי" (פרופ' בני גדרון, 1997).

סיבות להתנדבות

➤ אלטרואיזם / אידאולוגית - מסורתית

➤ התפתחות ולמידה

➤ הפחתת בדידות

➤ יצירת קשרים

(Ferreira, Proenca&Proenca, 2009)

**"התנדבות היא כביש דו-כיווני. לא מדובר רק במה שאנחנו
נותנים, אלא גם במה שאנחנו מקבלים" (נציג ארגון מתנדבים בכנס
התנדבות של הפדרציה היהודית בניו יורק, 2004)**

סקירה

מה קורה בעולם?

➤ המדינות בהן שיעור המתנדבים הגבוה ביותר: קנדה, בריטניה והולנד

➤ המדינות בהן שיעור המתנדבים הנמוך יותר: איטליה, הונגריה וישראל (הלמ"ס, 2013).

ומה מצבנו יחסית לשאר המדינות בעולם?

➤ התנדבות בישראל כיום- עם מספר מתנדבים מהקטנים בעולם.

➤ שיעורי ההתנדבות הפורמלית בישראל נמוכים יחסית לרוב מדינות המערב (ג'וינט ישראל, 2013).

מאפיינים סוציו דמוגרפים- מתנדבים

הנטייה להתנדב עולה במקביל לרמת הדתיות, ההשכלה וההכנסה.

➤ **גיל:** קבוצת הגיל שבין 35 ל- 54, התנדבו יותר מכל קבוצה אחרת. קבוצת הגיל שמעל 55, תרמה בממוצע יותר שעות למתנדב.

➤ **מצב משפחתי:** רווקים מתנדבים הכי הרבה, אח"כ נשואים, אחריהם גרושים והאחרונים- אלמנים.

➤ **השכלה:** אקדמאים מתנדבים הכי הרבה, אח"כ בעלי תעודת בגרות ובעלי תעודת סיום על תיכונית.

➤ **תעסוקה:** מועסקים מתנדבים הכי הרבה, אח"כ בלתי מועסקים ואחרונים- אנשים שאינם בכח העבודה.

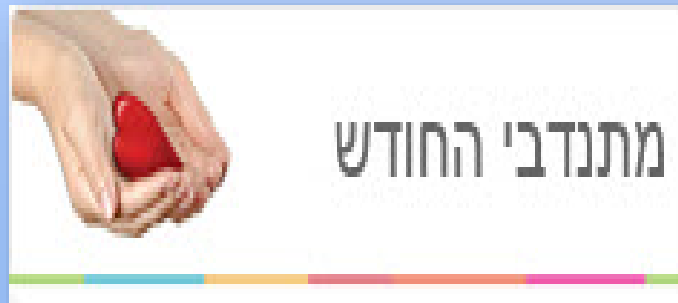
➤ **הכנסה:** ככל שההכנסה האישית עולה, כך עולה הסבירות להתנדבות (הלמ"ס, 2013).

מתנדבים כמשאב אנושי בבית- החולים

➤ ההתנדבות במרכז הרפואי וולפסון ראשיתה בשנת 1982.

➤ כיום, במרכז הרפואי וולפסון (כמו גם באירגוני בריאות אחרים) ממונה צוות ממשאבי אנוש העוסק בקליטת מתנדבים.

➤ כיום, בבית חולים וולפסון יש כ- 300 מתנדבים במחלקות ובמשרדים השונים. מתוכם 40 מתנדבות במחלקת ילודים.

רציונל הפרויקט

בשנת 2007
הוחלט לקדם
את מערך
המתנדבים
במחלקה

נמצא
בספרות
שמתנדבים
תורמים רבות
לתמיכה
ביולדות
ובטיפול
בתינוק

מתנדבים הם
כוח אנושי
זמין וללא
עלות
למערכת

מספר
התינוקות גדל
בכל שנה
הצרכים
גדלים
בהתאם
ומספר
האחיות לא
השתנה

עד שנת 2007
מספר
המתנדבות
בילודים היה
נמוך,
כמו גם
מחויבותן
למחלקה

מטרת הפרויקט

מיצוי פוטנציאל המתנדבים כמשאב אנושי (כוח-אדם)
במחלקת ילודים באמצעות מינוי- רכזת מתנדבים

יעדי הפרויקט

עליה במספר המתנדבים ➡

עליה במחויבות למחלקה ➡

הפחתת שיעור נשירה ➡

מהלך הפרויקט

שיתוף כל בעלי העניין הרלוונטיים

מינוי רכזת מתנדבים מחלקתית

מיפוי צורכי המחלקה

הגדרת אוכלוסיית היעד וגיוס מתנדבים

הגדרת תפקיד המתנדב

כתיבת נוהל מחלקתי

בניית תהליך קליטה ותוכנית שימור

שיתוף בעלי העניין הרלוונטים

➤ ד"ר דויד קהלת, מנהל המחלקה

➤ הגב' אתי אלעזר, אחות אחראית המחלקה

➤ הנהלת הסיעוד במרכז הרפואי וולפסון

➤ צוות מחלקת ילודים

מיפוי צורכי המחלקה

האם צריכים מתנדבים במחלקה? ➡

כמה מתנדבים? ➡

מתי- באילו משמרות? ➡

הגדרת אוכלוסיית היעד וגיוס המתנדבים

➤ הגדרת מי מתאים להתנדב במחלקת ילודים.

➤ בחירת אופן גיוס המתנדבים- כגון; עיתונות, מדיה

נכון להיום, גיוס המתנדבות נעשה בשיטת חבר מביא חבר

ומפה לאוזן.

הגדרת תפקיד המתנדבת

מחלקת ילודים

פעילויות של המתנדבת

פעולות מורשות:

1. טיפול בתינוק מעל 2000 גרם.
2. הפשטה והלבשה תינוק.
3. האכלה תינוק בנוכחות אחות.
4. לקרוא להורים להנקה.
5. להתלוות לאחיות להובלת תינוק מחוץ למחלקה.
6. עזרה בעבודות משרדיות.
7. החלפת טיטולים לילודים.
8. רישום ההפרשות על טופס הכולל שעה, תאריך, צוה/שטן, קולא, **חתימה!**
9. החלפת מצעי עריסת תינוק.
10. תמיכה בהורים: מתן שתייה להורים, חיתול, לקחת ממנה תינוק ולשים בעריסה.
11. יש להניח חיתול כהפרדה בינך לבין התינוק בזמן שמאכילים / מחזיקים תינוק.
12. **אימא המבקשת עזרה בהנקה, ייעוץ וכדומה, להפגנה לאחות.**

פעולות שאינן מורשות:

1. לחטא טבור.
2. להוציא קלם מגדם הטבור.
3. לזהות \ לשייך תינוק לאימו.
4. לתת מידע \ להדריך הורים.
5. להדריך להנקה
6. להחתים לבית
7. אין להגיע עם נעליים פתוחות למחלקה/סיוע
- 8- אין להסתובב המחלקה עם תינוק על הידיים.
9. אין לטפל בתינוק עם בעיה רפואי/בריאותית/חריגה כמו תינוק בבידוד
10. אין להניח תינוק על הבטן ,
11. אין להניח מכנס רגלית במקום חיתול להאכלת תינוק

אין להדריך/לייעץ לאימהות על טיפול בתינוק, ובהנקה

כתיבת נוהל מחלקתי

 המרכז הרפואי א. וולפסון נהלים פנימיים	
מחלקת ילודים	
שם הנוהל:	מס' הנוהל:
הגדרת תפקיד וסמכויות של מתנדבות	047
מס' הנוהל:	047
תאריך עדכון:	15/03/2015
מס' הנוהל:	047

 המרכז הרפואי א. וולפסון מחלקת ילודים	
שם הנוהל:	
הגדרת תפקיד וסמכויות של מתנדבות	
מס' הנוהל:	047
תאריך עדכון:	15/03/2015
מס' הנוהל:	047

1. רקע: 1.1. נשות הארגונים הנ"ל הינן מתנדבות ואין לכפות עליהן פעילות בניגוד לרצונן. 1.2. פעילותן הינה חיונית ומסייעת לאחיות המחלקה במילוי תפקידן. 2. מטרה: 2.1. הגדרת תפקידיה וסמכויותיה של המתנדבות. 3. מיועד: 3.1. לרופאים 3.2. לאחיות המחלקה. 4. עיתוי: 4.1. משמרות ערב ובוקר. 5. סמכות ואחריות: 5.1. הסמכות והאחריות להפעלת המתנדבות במחלקה חלה על האחיות האחראיות המחלקה. 6. פעילויות מותרות: 6.1. פעילותן תיעשה על דעת האחיות האחראיות ותכלול את הפעולות הבאות: 6.1.1. שליחויות למעבדות, מכונים, מחסנים וכו'. 6.1.2. המתנדבת רשאית להתלוות לאחיות המחלקה המובילה ילודים לבדיקות מחוץ למחלקה. 6.1.3. טיפול ביילוד שמשקלו מעל 2000 גר'. 6.1.4. טיפול ביילוד ללא הפרעות בדופק ובנשימה ושאינו נזקק לתוספת חמצן. 6.1.5. הפשטה והלבשת ילודים.	7. פעילויות אסורות: 7.1. אין להטיל על המתנדבת את ביצוען של אחת או יותר מהפעולות הבאות: 7.1.1. הצגת ילודים למשפחותיהם. 7.1.2. מסירת מידע לכל גורם על מצב היילודים. 7.1.3. הדרכת אימהות. 7.1.4. שקילת ילודים. 7.1.5. רישום בגיליון היילוד. 7.1.6. טיפול בגדם הטבור של התינוק.
--	---

6.1.6. האכלת ילודים מבקבוק (ללא קשיי האכלה) המכיל תחליף חלב אם – בנוכחות אחות. 6.1.7. עבודות משרדיות (סידור טפסים, גיליונות, מענה טלפוני, פתיחת דלת וכו') 6.1.8. הדרכת הורים לשמירה על בטיחות ילודים בבתי חולים, ההרשאה תינתן ל-6 חודשים ובאחריות האחיות האחראיות או מי שמונה על ידה לקיים הדרכה חוזרת לאחר תקופה זו.	7. פעילויות אסורות: 7.1. אין להטיל על המתנדבת את ביצוען של אחת או יותר מהפעולות הבאות: 7.1.1. הצגת ילודים למשפחותיהם. 7.1.2. מסירת מידע לכל גורם על מצב היילודים. 7.1.3. הדרכת אימהות. 7.1.4. שקילת ילודים. 7.1.5. רישום בגיליון היילוד. 7.1.6. טיפול בגדם הטבור של התינוק.
---	---

.....

אתי אלעזר **דוד קהלת**
 אחות אחראית מנהל המחלקה

תהליך קליטה

- **מיון ושיבוץ:** ריאיון אישי שמטרתו לקבוע האם מתנדבת פוטנציאלית מתאימה או לא.
- **אוריינטציה:** תהליך קבלת הפנים הראשוני למחלקה.
- **הכשרה:** פורמלית ובלתי פורמלית.
באמצעות, הקניית ידע, כלים ומיומנויות לעבודת המתנדבות.
- **מניעת זיהומים:** במחלקה ובפרט בטיפול בילודים
- **שעת חרום:** התנהלות בזמן כיבוי אש, חפץ חשוד ורעידת אדמה
- **בריאות העובד:** חשיבות החיסונים (יצירת נוהל פנימי)

תכנית שימור

יום עיון שנתי: ➡

- אפידמיולוגיה של תאונות לא מכוונות בקרב ילדים
- עושים בטרם בבית/בנסיעה- נבחרו מספר מתנדבות פוטנציאליות שהוכשרו להדרכת הורים בשיתוף עמותת "בטרם" (יצירת נוהל פנימי)
- התמודדות עם בכי תינוקות/טלטול תינוקות- התינוק בוכה
מה עושים?

ניהול ובקרה

► **בהיבט המקצועי - פעילות ההתנדבות במחלקה, פיתוח מערך**

ההתנדבות, בניית סטנדרטים.

► **ובהיבט ניהולי - מתן מענה אדמיניסטרטיבי הכולל ניהול.**

רישום ומעקב, הפעלה, הנעה.

סקר שביעות רצון

סקר שביעות רצון-

לראשונה נערך סקר שביעות רצון מתנדבים. התהליך היה מעניין ומלמד.

בעקבות תוצאות הסקר אף בוצעו צעדים משמעותיים.

מעיבוד התוצאות נמצא כי:

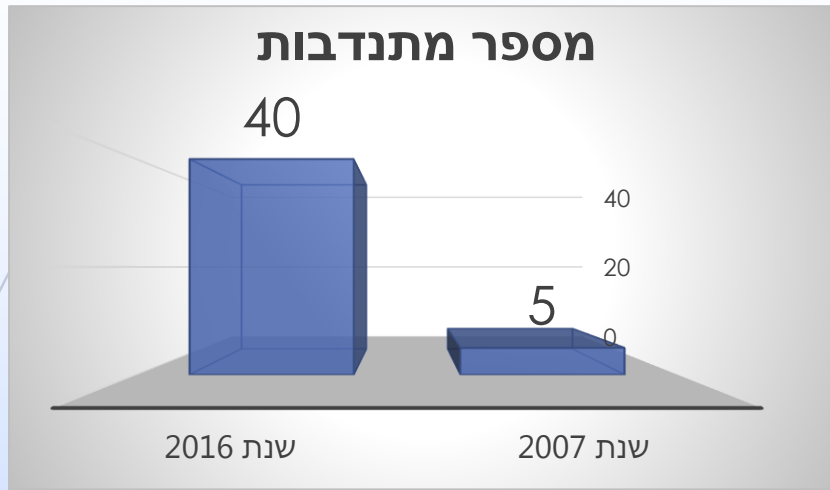
☐ המתנדבות מרוצות מאוד מההכשרה וחושבות שהיא מאוד חשובה.

☐ הסיפוק מההתנדבות והרגשת מעורבות מעל המצופה.

מידת עמידה ביעדים

יעד- הגדלת מספר המתנדבות

התוצאה...

יעד- מחויבות למחלקה: פעילות של 4 שעות שבועיות, אחת לשבוע למשך שנה לפחות

בקרב כלל המתנדבות-
שעות התנדבות מעבר למחויבות

התוצאה...

יעד- הפחתת שיעור נשירת מתנדבות

שנת 2007 שיעור נשירה גבוה
שנת 2016 אחוז נשירה = 0.5% שנתי

התוצאה...

מסקנות והמלצות

➤ ניהול נכון של מערך המתנדבים יכול לחולל מהפכה של ממש במספר המתנדבים, בשמירה עליהם לאורך זמן, ובהגדלת מערך כוח האדם בתוך המחלקה.

➤ יש לתת את הדעת על תהליך הגיוס וההכשרה מחד ותהליך השימור לאורך הזמן מאידך.

➤ מודל זה יכול לשמש לא רק את מחלקת ילודים אלא מחלקות נוספות במרכז הרפואי וולפסון ובכלל שרותי הבריאות.

➤ מומלץ לכל מחלקה להתאים לעצמה מסגרת לעבודה עם מתנדבים על-פי צרכיה.

סיכום

➤ תפקיד המתנדבת במחלקה נוצר מתוך צורך שזוהה לשימוש מושכל בכוח אדם כמשאב אנושי זמין וללא עלות.

➤ נכון להיום, 2016, המתנדבות הן חלק משלים ובלתי נפרד מצוות המחלקה.

➤ יחידת הורה/ילד נעזרים במתנדבות לרווחתם ואף מרוצים מכך.

➤ מתנדבים הם משאב אנושי אדיר שצריך לנהל אותו ביעילות ולהתייחס אליו בכבוד, רגישות ותשומת לב.

➤ הפרויקט הוביל למיצוי פוטנציאל המתנדבות מעל ומעבר למצופה.

תודה...

- דר' דוד קהלת, מנהל המחלקה.
- גב' אתי אלעזר, אחראית המחלקה.
- גב' לידיה ריחני, מנהלת הסיעוד.
- גב' אסתי אהרוני, סגנית מנהלת הסיעוד.
- גב' שושנה פרידמן, מרכזת חת"ש בסיעוד.
- גב' רום אפרת מתאמת תחום.
- צוות אחיות מחלקת ילודים.

וכמובן, לצוות מתנדבות מחלקת ילודים...

**"לעולם אל תפקפקו ביכולתה של קבוצה קטנה של אזרחים המקדישים מחשבה
ומחויבות לשנות את העולם. למעשה, זה הדבר היחיד שמשנה את העולם."
(מרגרט מיד)**

תודה על ההקשבה!

